

Posudek oponenta diplomové práce: Markéta Škvorová: „Vyvlastnění nemovitostí“

Diplomová práce Markéty Škvorové na téma „Vyvlastnění nemovitostí“ má celkem 111 stran, z toho 87 stran vlastního textu, a skládá se celkem ze čtyř dále členěných částí, nečíslovaného úvodu a závěru, dále pak ze seznamu použitých zkratk, seznamu pramenů, česky i anglicky psaného abstraktu a shrnutí, seznamu klíčových slov a čtyř příloh. Práce splňuje formální požadavky kladené na diplomovou práci. Byla odevzdána 8. května 2017.

Aktuálnost tématu. Jedná se o tradiční, nicméně stále aktuální až nadčasové téma řešící střety mezi vlastnickým právem k pozemku popř. stavbě a různými veřejnými zájmy. Právní úprava vyvlastnění nabízí celou řadu problémových aktuálních otázek jak *de lege ferenda*, tak *de lege lata*.

Náročnost tématu. Obtížnost tématu práce je dána především roztržitostí a širí právních předpisů souvisejících s vyvlastněním, jak z oblasti soukromého práva (zejména právní úprava vlastnického práva včetně jeho ústavněprávních základů), tak z oblasti veřejného práva (především procesní právní úprava vyvlastnění a právní úprava účelů vyvlastnění). Byť je jádro právní úpravy obsažené v zákoně o vyvlastnění, je nezbytná též znalost speciální právní úpravy obsažené v zákoně č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, zákona o zajištění obrany ČR, stavebního zákona a celé řady dalších právních předpisů upravujících zejména účely vyvlastnění. Nezbytná je též znalost související judikatury. Náročnost zpracování tématu práce zvyšuje též v části práce použitá komparativní metoda. Z těchto důvodů považuji téma za poměrně náročné.

Hodnocení práce. Diplomová práce je vedle úvodu a závěru práce logicky uspořádána do čtyř dále členěných samostatných částí, v nich se autorka postupně věnuje právní úpravě vlastnického práva včetně jeho ústavněprávních a mezinárodněprávních garancí, vlastní právní úpravě vyvlastnění v ČR, základní charakteristice vyvlastnění ve Velké Británii se stručným srovnáním vybraných institutů s českou právní úpravou a samostatná část je věnovaná některým autorčiným záměrům *de lege ferenda* a aktuálnímu legislativnímu vývoji. V závěru práce autorka zdařile hodnotí právní úpravu a shrnuje úvahy *de lege ferenda*.

Posuzovaná diplomová práce představuje velmi zdařilou a komplexní analýzu problematiky vyvlastnění v ČR obohacenou a stručné seznámení právní úpravou vyvlastnění ve Velké Británii včetně porovnání vybraných institutů. Autorka se zabývá všemi podstatnými aspekty tématu, přičemž pracuje s širokým okruhem pramenů včetně soudní judikatury. Je znát její snaha neomezit se na kompilační způsob práce. V práci průběžně zaznívají autorčiny vlastní stanoviska, včetně porovnání různých názorů odborné literatury na určitou otázku. Tento tvůrčí přístup ke zpracování tématu je třeba ocenit.

Práce dosahuje vysoké úrovně též z hlediska práce s literaturou, jazykového a stylistického. Taktéž grafické zpracování je velmi přehledné.

K práci mám jen několik drobných připomínek:

- Nepovažuji za vhodné označovat návrh zákona zpracovaný ministerstev (zde ministerstvem pro místní rozvoj) jako „návrh ministryně Šlechtové“ (např. na s. 25 či s. 78).

- Autorka věnuje samostatnou subkapitulu vymezení veřejného zájmu v judikatuře soudů (5.1.), s ohledem na rozsáhlost judikatury k této problematice a na význam tohoto pojmu pro vyvlastnění mohla být tato problematika zpracována podrobněji (v práci jsou jí věnovány necelé 2 strany).
- Nepovažuji za příliš vhodnou autorčinou charakteristikou vlastnického práva jako jednoho z „nejchráněnějších základních lidských práv“ (s. 44).
- Z hlediska grafického s ohledem na vědecký charakter závěrečných prací nepovažuji za příliš vhodné podtrhávání v textu.
- Při citaci určitého autora kapitoly v kolektivním díle je třeba v práci dodržet jednotný způsob. Autorka převážně odkazuje přímo v textu na konkrétního autora kapitoly a v poznámce pod čarou pak uvádí autora celého díla (odlišného od autora kapitoly), ojedinele však odkazuje v poznámce pod čarou přímo na autora kapitoly a používá dále spojení „in“ s odkazem na hlavního autora celého díla. Osobně považuji tento druhý způsob citace za přesnější.
- Z hlediska vyváženosti jednotlivých částí práce a významu zákona č. 416/2009 Sb., mohla být analýze tohoto zákona věnována větší pozornost.

Celkově hodnotím diplomovou práci jako nadprůměrnou. Výše uvedené připomínky nesnižují její kvalitu. Práce zpracovává zvolené téma komplexně, přehledně a pečlivě, opominuta není žádná podstatná otázka. Autorka ke zpracování vhodně využívá judikatury i odbornou literaturu a napříč celou prací zaznívají její vlastní názory. Taktéž formální stránka práce dosahuje vysoké úrovně.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace Diplomovou práci Markéty Škvorové hodnotím jako výbornou, a jako takovou ji doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě. V rámci ústní obhajoby doporučuji, aby se diplomantka vyjádřila k následujícím otázkám:

- 1) V práci hodnotíte právní úpravu zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury poměrně pozitivně. Zamyslete se též případnými problémovými aspekty této právní úpravy.
- 2) Při projednávání vládního návrhu tzv. novely stavebního zákona, kterou se mění mimo jiné také zákon č. 416/2009 Sb., byl v Poslanecké sněmovně (srov. sněmovní tisk 927/5) a nyní opětovně v Senátu ČR zmiňován tzv. institut „předběžné držby“ Jaký je Váš názor na opakovanou snahu o právní úpravu institutu tzv. předběžné držby v rámci vyvlastňovacích právních předpisů.

V Praze dne 25. května 2017

JUDr. Martina Franková, Ph.D.